

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Jaroslavou Křivánkovou ve věci

žalobkyně: M. B., nar. X, bytem X

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení, IČ 00006963, se sídlem
žalovanému: Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě ze dne 30. 7. 2024 proti rozhodnutí žalované ze dne 20. 6. 2024, č. j. X o námitkách
proti rozhodnutí ČSSZ č. j. X ze dne 23. 2. 2024

takto:

- I. Rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 20. 6. 2024, č. j. X a rozhodnutí ČSSZ č. j. X ze dne 23. 2. 2024 se zrušují a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Napadené rozhodnutí

1. Rozhodnutím žalovaného č. j. X ze dne 23. 2. 2024 byl žalobkyni odňat invalidní důchod, neboť podle posudku Institutu posuzování zdravotního stavu (dále jen IPZS) ze dne 6. 2. 2024 již není invalidní, z důvodu, že její pracovní schopnost poklesla pouze o 20 %.
2. O námitkách žalobkyně podaných proti uvedenému rozhodnutí bylo rozhodnuto

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

žalovanou dne 20. 6. 2024 č.j. X tak, že tyto byly zamítnuty a napadené rozhodnutí bylo potvrzeno. Žalovaná vycházela z nového posudku o invaliditě vypracovaného IPZS ze dne 30. 5. 2024, jímž bylo zjištěno, že se u žalobkyně jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, avšak žalobkyně není invalidní dle ust. § 39 odst. 1 téhož zákona. Nejedná se již o invaliditu prvního stupně, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její pracovní schopnost pouze o 20 %, den zániku invalidity nastal dne 6. 2. 2024. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles její pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole VI (Postižení nervové soustavy), položce 12b) (neuralgie, zejména neuralgie trojklanného nervu – středně těžká forma) přílohy k vyhlášce Ministerstva práce a sociálních věcí č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“), pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 10 - 20 %. Hodnoceno horní hranicí procentního rozmezí, tj. 20 %, procentní míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu ust. § 3 citované vyhlášky nemění. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně je stav po ozáření meningeomu dolní plochy předního tentoria vpravo Leksellovým gama nožem dne 3. 8. 2022, občasná iritace 2. větve trigeminu vpravo, nyní pod kontrolou při zavedené medikaci, topický neurologický nález v normě. S ohledem na objektivní doložené nálezy hodnocena jako lehké funkční postižení. Z komorbidit farmakologicky korigovaná hypertenze, hypotyreóza na substituci, úzkostná porucha, refluxní choroba jícnu.

II.

Žaloba

3. Žalobkyně se včas podanou žalobou domáhala zrušení napadeného rozhodnutí s odůvodněním, že posudkový lékař učinil závěr, že jsou důvody pro odebrání invalidního důchodu číslo jedna, aniž by podrobněji zkoumal její zdravotní stav. Na jednání nebyla přizvána, takže si lékař nemohl učinit odpovídající představu o jejím zdravotním postižení. Její zdravotní stav se naopak zhoršil, nemůže pracovat více než 4 hodiny denně, a i to jí dělá velké problémy. Je zřejmé, že rozhodnutí bylo vydáno na základě nedostatečně zjištěného stavu a nebylo přihlédnuto k vyhlášce č. 359/2009 12c. Žalobkyně proto navrhla, aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno a věc vrácena žalované k dalšímu řízení.

III.

Vyjádření žalované k žalobě

4. Žalovaná ve svém vyjádření ze dne 13. 8. 2024 shrnula dosavadní průběh správních řízení s tím, že podkladový posudek IPZS má veškeré náležitosti vyžadované ust. § 7 vyhlášky, splňuje kritérium úplnosti, správnosti a přesvědčivosti. Důvodem uznání invalidity nejsou subjektivní pocity a úvahy žalobkyně, vlastní vyhodnocení zdravotních potíží a zdravotního stavu, ale jediné posudková rozvaha vycházející výhradně z objektivně zjištěného zdravotního stavu posudkovými lékaři dle platné vyhlášky o invaliditě. Žalobní výhrady žalobkyně jsou proto zcela nedůvodné. V případě úplné a dostačující zdravotnické dokumentace lze posudek vypracovat v nepřítomnosti posuzovaného i v případě, že jeho žádosti nebude vyhověno. Vlastní vyšetření lékaře sice patří mezi podklady pro posouzení zdravotního stavu, ale příslušnou legislativou není stanoveno, že by žadatel musel být posudkovým lékařem osobně vyšetřen. Přítomnost posuzované osoby na jednání je nezbytná pouze v případě, kdy je zdravotnická dokumentace neúplná, některé nálezy

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

nejednoznačné či dokonce rozporné, což v daném případě nenastalo a námitka žalobkyně týkající se osobní neúčasti při posouzení jejího zdravotního stavu posudkovým lékařem proto není důvodná. Činí-li pokles pracovní schopnosti žalobkyně, jež žádala o přiznání invalidity ve třetím stupni, pouze 25 %, pak nejsou naplněny zákonné podmínky pro změnu/zvýšení výše invalidního důchodu vyžadující pokles pracovní schopnosti nejméně ve výši 70 % a napadené rozhodnutí proto není nezákonné. Žalovaná navrhla vypracování posudku posudkovou komisí MPSV ČR, jež posoudí zdravotní stav žalobkyně a rozhodne o jejím zdravotním stavu, pracovní schopnosti a stupni invalidity s tím, že za současného stavu navrhuje zamítnutí žaloby jako zcela nedůvodné.

IV.

Posouzení věci soudem

5. Řízení v projednávané věci je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s.ř.s.).

6. Soud ve věci rozhodl bez jednání v souladu s § 51 odst. 2 s.ř.s. a § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. za situace, kdy účastníci byli seznámeni s obsahem posudku, jenž si soud vyžádal a měli možnost se k jeho závěrům vyjádřit.

7. V souladu s § 75 odst. 1,2 s.ř.s. soud vycházel při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

I.

Rozhodnutí soudu

8. Z obsahu správního spisu vyplývá, že rozhodnutím ČSSZ ze dne 23. 2. 2024 byl žalobkyni od 6. 3. 2024 odňat invalidní důchod, neboť podle posudku IPZS ze dne 6. 2. 2024 již není podle ust. § 39 odst. 1 zdp invalidní, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu její pracovní schopnost poklesla pouze o 20 %. Námitky podané proti tomuto rozhodnutí byly na základě závěrů posudkového lékaře zamítnuty a napadené rozhodnutí bylo potvrzeno s ohledem na to, že i v námitkovém řízení dospěl posudkový lékař k závěru, že pokles pracovní schopnosti žalobkyně činí 20 %. Žalobkyně se žalobou domáhá zrušení tohoto rozhodnutí, neboť s ním z výše uvedených důvodů nesouhlasí.

9. Námitka žalobkyně týkající se osobní neúčasti při posouzení zdravotního stavu posudkovým lékařem není důvodná, neboť právní úprava v ustanovení § 8 a § 16a zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, obligatorně nezakotvuje osobní účast posuzované osoby. V neposlední řadě soud odkazuje na ustanovení § 7 vyhlášky č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“). Daný pokles invalidity je tedy možné určit jen za pomoci zjišťovací lékařské prohlídky, avšak jak již bylo výše zmíněno s odkazem na uvedená ustanovení, žádný právní předpis nezakotvuje povinnost takového vyšetření, které by bylo nutné provést za osobní účasti posuzované osoby, k tomu viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2012, č. j. 4 Ads 65/2012-21. Výše zmíněné závěry nejsou

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

nijak v rozporu s požadavky judikatury, neboť daný případ se netýká odnětí jednou přiznaného invalidního důchodu, který byl pobírán po dlouhou dobu, a bez náležité kontrolní prohlídky došlo k jeho následnému odebrání na základě pochybení ze strany správního orgánu, viz rozsudek NSS ze dne 28. 11. 2012, č. j. 6 Ads 97/2012-28, bod 29. Dále dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20. června 2012 č. j. 6 Ads 1/2012 – 34 se Nejvyšší správní soud „*zaobíral námitkou stěžovatele, že při posuzování zdravotního stavu před OSSZ Teplice nebyl podroben zdravotní prohlídce. K tomu Nejvyšší správní soud odkazuje na § 8 odst. 8 zákona č. 582/1991 Sb., zákon o provádění a organizaci sociálního zabezpečení podle kterého OSSZ při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti fyzických osob pro účely invalidity vychází zejména z nálezu ošetřujícího lékaře, popřípadě výsledků funkčních vyšetření a výsledků vlastního vyšetření lékaře, který plní úkoly okresní správy sociálního zabezpečení, a z podkladů stanovených jinými právními předpisy. Obligatorní osobní vyšetření posuzované osoby posudkovým lékařem OSSZ tedy zákon nepředpokládá, jedná se pouze o možnost, již je posudkový lékař oprávněn využít podle své vlastní úvahy.*“ Na projednávanou věc se tedy vztahuje výše zmíněná judikatura a okolnosti daného případu proto nedeklarují pochybení v důsledku neosobní účasti při kontrolní lékařské prohlídce žalobkyně.

10. K námitce žalobkyně týkající se správnosti posouzení jejího zdravotního stavu a pracovní schopnosti soud uvádí, že v přezkumném řízení soudním jsou k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob i k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě ze zákona povolány posudkové komise (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Ads 58/2003-75 ze dne 4. 12. 2003, č. 133/2004 Sb. NSS).

11. Soud hodnotí posudek jako každý jiný důkaz v rámci volného hodnocení důkazů (§ 77 odst. 2 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“)). Nejsou-li namítány jiné vady řízení, soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity ověřuje pouze to, zda je posudek posudkové komise úplný a přesvědčivý, případně – namítali to žalobkyně – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena. Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti, a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 61/2010-63 ze dne 11. 11. 2010, č. 2240/2011 Sb. NSS).

12. Soud si vyžádal, aby Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR – pracoviště v Plzni vypracovala posudek. Po jednání posudkové komise konaném dne 22. 10. 2024 za účasti lékaře z oboru neurologie byl téhož dne vydán posudek, v němž je uveden seznam lékařských nálezů a provedených vyšetření, jež byly podkladem pro jeho závěry. Z posudkového zhodnocení vyplývá, že k datu vydání napadeného rozhodnutí byla žalobkyně invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 306/2008 Sb. Šlo o invaliditu prvního stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 306/2008 Sb., nešlo o invaliditu druhého nebo třetího stupně podle § 39 odst. 2 písm. b) nebo c) zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 306/2008 Sb. Šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35 %, nedosahoval však více než 49 %. Doba platnosti (lhůta KLP): trvale, vznik/změna/zánik: 22. 12. 2022 trvá. Rozhodujícím zdravotním postižením je meningeom dolní plochy předního tentoria vpravo, stav po ozáření Leksellovým gama nožem (3. 8. 2022), přetrvávající iritace druhé větve trigeminu vpravo, úzkostně depresivní porucha. Ostatním zdravotním

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

postižením je arteriální hypertenze, žalobkyně byla posuzována jako kvalifikovaná dělnická profese. Dle doložené zdravotní dokumentace a konzultace neurologa při jednání komise byl zjištěn dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou je meningeom dolní plochy předního tentoria vpravo, stav po ozáření Leksellovým gama nožem (3. 8. 2022), přetrvávající iritace druhé větve trigeminu vpravo. Dalším postižením je úzkostně depresivní porucha. PK MPSV není v souladu s posudkovým hodnocením IPZS ani s posudkovým hodnocením námitkového lékaře a konstatovala, že se u žalobkyně jedná o těžkou formu, časté ataky bolestí (každý týden), některé denní aktivity omezeny. Míra poklesu pracovní schopnosti byla zhodnocena 35 % podle kapitoly VI, položky 12c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. Přihlédnuto i k psychiatrickému postižení a povolání, proto hodnoceno ve středu taxace. Nelze hodnotit dle stejné kapitoly, písmene 12d, neboť se nejedná o zvlášť těžkou formu, silnou trvalou bolest nebo ataky bolesti vícekrát týdně, bolesti rezistentní k léčbě, změny osobnosti, některé denní aktivity těžce omezeny. Z doložených lékařských nálezů nelze prokázat u ostatních uvedených onemocnění takové závažné funkční postižení, aby byla splněna podmínka pro použití § 3 odst. 1 Vyhl. č. 3359/2009 Sb. není ani důvod pro použití § 4 odst. 1 citované vyhlášky. Celková ztráta míry poklesu pracovní schopnosti činí 35 %. Pro svůj dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav není žalobkyně schopna práce v nepříznivých klimatických podmínkách, práce spojené se zvýšeným rizikem stressů, ve směnném provozu, ve velkém kolektivu, ve vynuceném tempu, je schopna lehké práce. K datu vydání napadeného rozhodnutí byla žalobkyně invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 306/2008 Sb. Šlo o invaliditu prvního stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 306/2008 Sb. Datum vzniku dnem 22. 12. 2022 – trvá. Stanovena platnost trvale vzhledem k charakteru postižení. Doložené nálezy k jednání komise nepřinesly nic nového ve zdravotním postižení.

13. S ohledem závěry přijaté posudkovou komisí MPSV považuje soud námitku žalobkyně týkající se posouzení jejího zdravotního stavu a poklesu pracovní schopnosti za důvodnou.

14. Podle § 39 odst. 1, 2 a 3 zákona č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění, platí, že pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, a jestliže poklesla o nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně. Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

15. Podle § 38 písm. a) zákona 155/1999 Sb., o důchodovém pojištění má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let, a stal se invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku.

16. Podle § 3 odst. 1 vyhlášky č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity v případě, že

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce je více zdravotních postižení a v důsledku působení těchto zdravotních postižení je pokles pracovní schopnosti pojištěnce větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10procentních bodů.

1. Žalobkyně se podanou žalobou domáhala zrušení rozhodnutí žalované, jímž byly zamítnuty její námitky proti rozhodnutí ČSSZ a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Po doručení soudem vyžádaného posudku PK MPSV ze dne 22. 10. 2024 má soud za prokázané, že žalobkyně byla ke dni 22. 12. 2022 invalidní, šlo o invaliditu prvního stupně s ohledem na to, že z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně činí celková ztráta míry poklesu její pracovní schopnosti 35 %. Uvedený posudek splňuje požadavek celistvosti, úplnosti a přesvědčivosti a je tedy ve věci stěžejním důkazem. Vypořádal se se všemi rozhodujícími skutečnostmi, včetně těch, jež žalobkyně namítala, a obsahuje náležité a konkrétní zdůvodnění, z něhož je zřejmé, oč byl opřen přijatý závěr, jenž je odlišný od posudků vypracovaných v rámci správních řízení. Z uvedeného vyplývá, že žaloba byla podána důvodně a soud proto, aniž ve věci nařídil jednání, žalobě v plném rozsahu vyhověl a napadené rozhodnutí a jemu předcházející rozhodnutí rozsudkem zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (výrok I. rozsudku) pro vady řízení dle § 78 odst. 1, 4 s.ř.s. spočívající v nedostatečném posudkovém zhodnocení zdravotního stavu žalobkyně, neboť žalovaná si neopatřila ve správním řízení takové důkazy, které by prokázaly skutečný stav věci, jelikož dle citovaného posudku PK MPSV zdravotní stav žalobkyně odpovídal prvnímu stupni invalidity ode dne 22. 12. 2022, když míra poklesu jeho pracovní schopnosti činila nejméně 35 %, nedosahovala však více než 49 %.
2. Po právní moci tohoto rozsudku bude žalovaná vycházet ze zjištění, že žalobkyně je dle shora uvedeného posudku PK MPSV invalidní pro invaliditu prvního stupně, a to od 22. 12. 2022, o čemž vydá rozhodnutí, jež bude mimo jiné obsahovat i datum vzniku invalidity prvního stupně. Vydáním nového rozhodnutí bude realizován i tento rozsudek, když rozhodnutí o přiznání invalidity od uvedeného data by byla vydala žalovaná v případě zjištění již na základě posouzení zdravotního stavu žalobkyně v rámci řízení správního orgánu prvního stupně či v řízení o námitkách. Právním názorem soudu je žalovaná vázána, jak vyplývá z § 78 odst. 5 s.ř.s.
17. S ohledem na shora uvedené soud napadené rozhodnutí o námitkách žalobkyně proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně i rozhodnutí správního orgánu I. stupně v souladu s ust. § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti zrušil, přičemž žalovaná je právním názorem soudu týkajícím se nutnosti rozsahu a způsobu doplnění posudkového zhodnocení v souladu s ust. § 78 odst. 5 s.ř.s. vázána.

VII.

Náklady řízení

18. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1, věty první s. ř. s. Žalobkyně měla v řízení úspěch, a proto má právo na náhradu nákladů řízení. Žalobkyni, jež nebyla v řízení právně zastoupena však v souvislosti se soudním řízením žádné náklady nevznikly a soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

V Plzni dne 22. 11. 2024

Mgr. Jaroslava Křivánková v.r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.